

İSTANBUL
GELİŞİM
ÜNİVERSİTESİ

İSTANBUL **GELİŞİM**

ÜNİVERSİTESİ

DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

AYLIK FAKÜLTE BÜLTENİ

HAZİRAN 2023

CİLT 3 SAYI 6

www.gelisim.edu.tr

Bu Sayıda...

İçerik.....	1
Vizyon & Misyon.....	2
Toksoplazmozis.....	3
Kızamık vakaları artıyor: Sebebi ne?.....	5
Amalgam Toksikolojisi.....	7
Erken Dönem Ortodontik Tedavinin Önemi.....	10
Üniversiteden Haberler.....	13
Akademik Gündem	15

—
Dış Hekimliği
Fakültesi

Fakülte ve Bülten Yönetimi

Dekan

Prof. Dr. Mahir GÜNDAY

Dekan Yardımcıları

Dr. Öğr. Üyesi Burcin TÜZÜNER

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ÖZKAN

Hazırlayan

Dr. Öğr. Üyesi Burcin TÜZÜNER

Arş. Gör. Nursuna Büşra CETİNKAYA

İstanbul Gelişim Üniversitesi

Diş Hekimliği Fakültesi

Misyonu

Topluma karşı sorumluluk duygusuna sahip, mesleki bilgi, beceri ve diş hekimliği teknolojisindeki yenilikleri takip ederek üst düzeyde hizmet veren, kanıta dayalı diş hekimliği uygulamalarını meslek pratiğinde kullanabilen etik değerlere bağlı nitelikli diş hekimleri yetiştirmeyi üstlenmektedir.

Vizyonu

Nitelikli araştırmalara ağırlık veren ve araştırmalarda ağız ve diş sağlığı uygulamalarının geliştirilmesinde katkıda bulunan, eğitim ve öğretim kalitesinden ödün vermeyen, kalite çalışmalarında öncü, etik ilkeler doğrultusunda, hasta haklarına saygı duyarak tedavi hizmeti sunan, bütün çalışanlarının gelişimine önem veren ve sürekli gelişim fırsatları sunan, ulusal ve uluslararası düzeyde önde gelen Ağız ve Diş Sağlığı Uygulama ve Araştırma Merkezi olmaktadır.

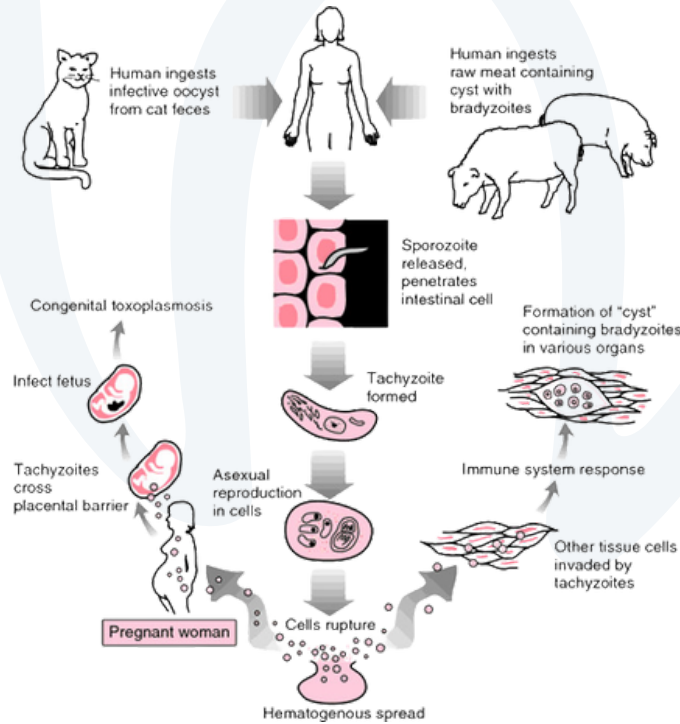

Toksoplazmozis

Prof. Dr. Mustafa Kemal ÇİFTÇİ

Toksoplazmozis tüm dünyada yaygın olarak görülen paraziter bir hastalıktır. Hastalığın etkeni, hilal şeklinde küçük bir protozoon olan *Toxoplasma gondii*'dir. Doğal enfeksiyonlar ara konakçı olan insan, karnivor, herbivor, kuş ve kemiricilerde hücre içi paraziti olarak görülür. Son konakçı kedidir ve kedilerin bağırsağında yaşar. Bu nedenle *T. gondii*'nin asıl rezervuar konağı yaygın olarak kediler ve kedigillerdir.

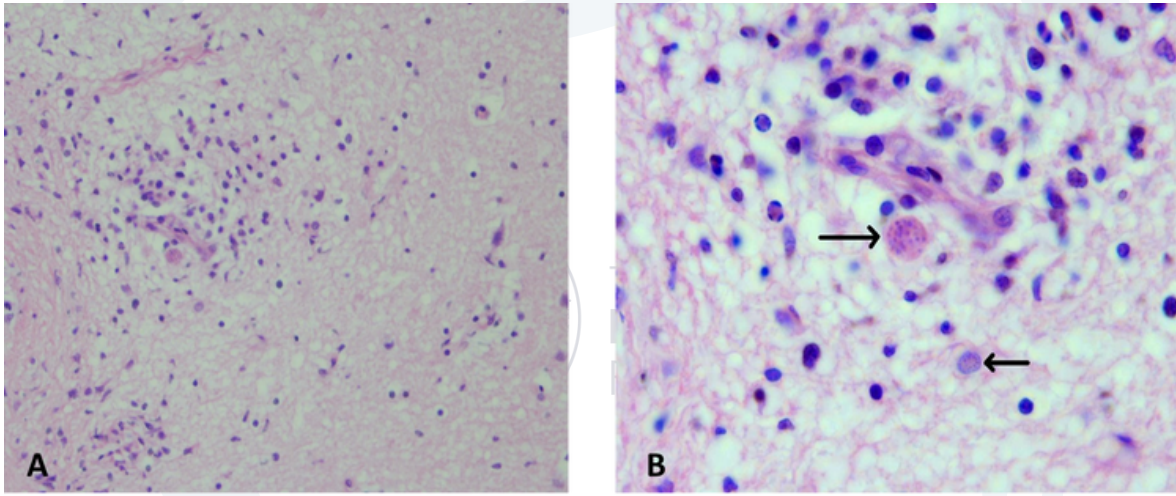
Etkenin gelişim siklusunu; kedilerin dışkılarında bulunan ookist ve sporokist, ara konakçıları memeli ve kuşlarda ise parazitin trofozoit ile dokularda kistik bradizoit olmak üzere üç evredir. İnsanlara ve hayvanlara bulaş enfekte kedilerin dışkılarındaki ookist ya da sporokistlerle ve memelilerin iyi pişirilmeyen etlerinde bulunan bradizoitler (kistik evre) ile olur (Şekil 1). İnsan ve diğer ara konakçıları tarafından oral yolla alınan bu parazitler vücuda giriş yerinde çoğalır ve bir parazitemi oluşturarak viseral organlara dağılır. Trofozoitler burada toksin çıkararak nekroz ve sekonder bakteriyel enfeksiyonların oluşumuna neden olur. İmmün sistemi baskılanmamış erişkinlerde genellikle etkene karşı vücutta bağışıklık gelişir. Bunun üzerine etken psöydokist denilen kistik formlara (üzüm salkımı şeklinde) dönüşür (Resim 1.A, B). Bu form toksin çıkarmaz ve herhangi bir lezyon oluşturmadan dokularda uzun yıllar kalabilir, fakat vücudun direnci düşünce tekrar trofozoit forma geçerek hastalık oluşturabilir. Bu formlara en çok beyin, kalp kası, karaciğer, akciğer ve gözde rastlanır.

Şekil 1. *Toxoplasma gondii* gelişim siklusunu.

(Life cycle of *Toxoplasma gondii*. From Mahon and Manuselis, 2000).

T. gondii transplasental bir parazittir. Gebelikten önce enfekte olmuş bir kadında parazit nadiren fetusa geçer. Fakat gebelik esnasında enfekte olan veya immunsupresyon geçiren kadınlarda parazit transplasental olarak fetüsa bulaşabilir. Annede enfeksiyon genelde asemptomatik olarak devam eder, fetüsta ise immun sistem tam gelişmediğinden patojen etki belirgindir ve ensefalitis, hidrosefalus, mikroensefali ve serebral kalsifikasyon ile karakterize değişikliklere neden olur. Serebral lezyonlar çoğu zaman ortada etkenlerin de bulunduğu nekroz, gliozis ve damarlarda proliferasyonlardan oluşan dissemine fokal granülomlar

Resim 1. Toksoplazmozis.

A. Ensefalitis ve fokal granülom, B. *T. gondii* psöydokistleri (oklar), beyin.

Enfeksiyonunun yayılmasında en önemli nedenler enfekte kedilerin dışkıları ile ookistleri doğaya saçması, enfekte memelilerin etlerinin çiğ veya az pişmiş olarak alınması ile sebze ve meyvelerin iyi yıkanmadan tüketilmesidir.

Sonuç olarak ülkemizde de yaygın olarak görülmekte olan toksoplazmoz özellikle gebelerde önemli bir enfeksiyondur. Bu nedenle gebelik döneminde, hatta gebelikten üç ay önceden başlamak üzere tokzoplazma enfeksiyonuna karşı daha dikkatli tedbir alınmalıdır.

Referanslar

1. Çelebi, S. Ve Öcal, M. Toksoplazmozis, Güncel Pediatri 2004 ; 2 : 152-156.
2. Çiftçi M, Hatipoğlu F: Sinir sistemi. In, Çiftçi M, Erer H (Eds): Veteriner Sistemik Patoloji. 4th. ed., 44-46, Nobel Tıp Kitapevi, Konya-Turkey, 2020.
3. Zachary, J. F., & McGavin, M. D. (2013). Pathologic basis of veterinary disease. Elsevier Health Sciences.
4. Kelly, W. R., Jubb, K. V. F., Kennedy, P. C., & Palmer, N. (1993). Pathology of domestic animals. Pathology of domestic animals.
5. Ok M (2005). Veteriner Nöroloji. Selçuk Üniversitesi Basımevi, 2005, 66-74.

Kızamık Vakaları Artıyor: Sebebi Ne?

Dr. Öğr. Üyesi Savaş VURAL

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Avrupa Bölgesi Kızamık ve Kızamıkçık Raporuna göre, Türkiye son bir yılda 457 kızamık vakası ile Rusya ve Tacikistan'ın ardından hastalığın en çok görüldüğü üçüncü ülke oldu. Bu 457 vakanın 343'ü, 2023 yılının ocak ve şubat aylarına ait. İstanbul'da da yoğun bakım yatışı gerektiren kızamık vakaları mevcut. Özellikle kızamık komplikasyonları ve ölüm açısından en riskli 5 yaş altında aşılama durumu açısından vakalar değerlendirildiğinde; 1 yaş altında vakaların neredeyse tümü, 1-4 yaşta ise yarısından fazlasının aşısız olduğu ortaya çıkıyor. Türkiye'de 1970'den bu yana aşılması yapılan kızamık hakkında neler biliyoruz, vaka artışlarının sebebi ne?

—
Dış Hekimliği
Fakültesi

Kızamık ne kadar tehlikeli?

DSÖ verilerine göre Nisan 2022-Mart 2023 tarihleri arasında Avrupa'daki kızamık olgularına baktığımızda 457 vaka ile Türkiye üçüncü sırada. Ocak, şubat ve mart aylarında gittikçe artan kızamık vakaları var. Vakaların yeniden arttığı bu dönemde hastalığa ve sonuçlarına baktık. Son dönemde kızamık vakalarında artışın asıl nedeni koronavirüs salgını nedeniyle artan aşı karışıklığı ve düzensiz göç. Uzmanlar, kızamığın hafife alınmaması gerektiğini, ölümcül ve yoğun bakıma yatırılmasını gerektiren bir hastalık olduğunu belirtiyorlar. Hatta kızamık geçiren bir kişi, merkezi sinir sisteminde ağraz kalırsa özürlü bile kalabilir.

Aşıya erişim: Aşılama neden düştü?

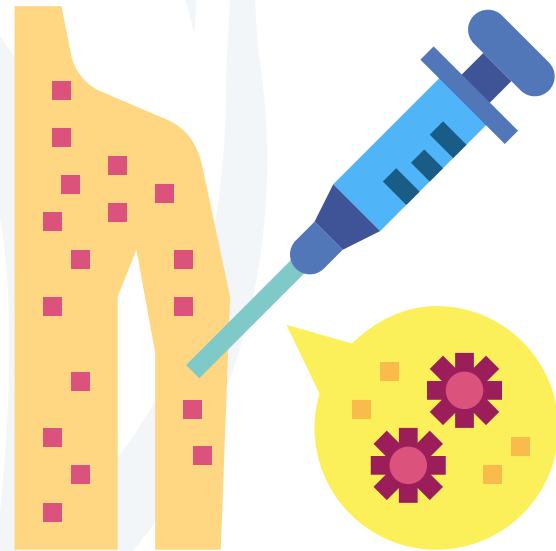
Her yaşta görülebilen bu hastalık, en çok aşılammamış çocuklarda görünüyor ve eksik aşıli veya aşılammamış erişkinlere de çocuklar aracılığıyla bulaşiyor. Kızamık aşısı Türkiye’de ilk kez 1970’de başladı. Tek doz ile başlayan aşı 1998’de iki doza çıkarıldı. İlk doz 1-2 yaş aralığında yapılıyor, ikinci doz ise 6-8 yaş aralığında. Aşılama etkin bir şekilde yapıldığı zaman, bazı dönemlerde kızamık hastalığında artış olsa bile, toplum tarafından bilinmemektedir. Günümüzde ise kızamığın yayılmasının asıl nedeninin aşı karşıtlığı olduğu söylenebilir. Salgından önce kızamık aşısı okullarda yapılırken, salgın döneminde aşı dört yaşa çekildi. Sağlık Bakanlığı'nın verilerine göre okul çağı ve 4 yaş arasındaki 2,5 milyon bebeğin takibinin yapılmadığı ve aşısız popülasyon arttıkça kızamık vakalarının da arttığı görülmektedir.

Peki erişkin biri kızamıktan nasıl korunabilir?

Eğer erişkin biri hiç aşılammadıysa iki doz birer ay arayla kızamık aşısı yaptırabilir. 1 yaş ve 4 yaşta olunan kızamık aşıları büyük orada koruyuculuk sağlıyor ancak yine de hastalıkla karşılaşılabilir. Bu nedenle vaka sayılarının arttığı bir dönemde risk grubundakiler aşılanarak kızamıktan korunabilir.

Aşı karşıtlığı ve düzensiz göç, salgını geri getirir mi?

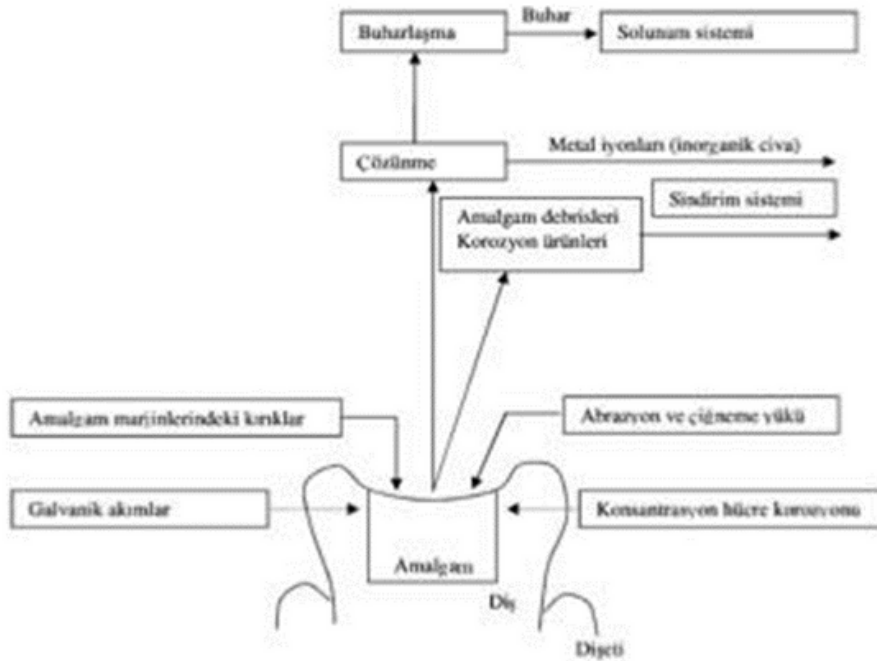
Uzmanlar kızamık vakalarının özellikle büyük şehirlerde arttığını ancak şu an bir salgın alarmı niteliğinde olmadığını söylemektedir. Ancak aşılama yapılmazsa bu tehlike kapıda. Koronavirüs salgınından sonra artan aşı karşıtlığı, veri eksikliği ve düzensiz göç, salgın hastalıkların yayılmasına neden oluyor. Ocak ayından bu yana artan kızamık vakaları, aşılama konusunda ailelerin bilinçlendirilmesi ve Sağlık Bakanlığı'nın proaktif davranması gerektiğine dikkat çekmektedir.

Amalgam Toksikolojisi

Dr. Öğr. Üyesi Anıl ÇETİN

Son yıllarda amalgam kullanımı, içerdiği civa nedeniyle sıkça tartışılır olmuştur. Civanın toksik ve alerjik etkisi olup, karsinojenik bir etkisi yoktur.

Civa

Civa; (1) elementer civa veya metalik civa, (2) inorganik civa veya civa tuzları (3) organik civa olmak üzere 3 ana kimyasal şekilde bulunur ve bunlara göre toksikliği farklılık gösterir.

Elementer civa amalgamın içerdiği civa şeklidir. Bu civa formu gastrointestinal yolla absorbe edilemez. %0.01 gibi çok küçük bir oranı rezorbe olur ve geri kalanı dışarı atılır. Asıl tehlikeli olan civa buharlarıdır. İnhalasyon yolu ile alınan civa alveollerde absorbe olur ve organlarda, özellikle böbreklerde birikebilir. Civanın okside olmayan bölümü ise kan-beyin bariyerini aşarak beyinde akümüle olur. Beynin yüksek oranda lipid içermesi buradaki civayı kolay elimine etmesine engel olur. Civa beyinde motorik merkezlerin koordinasyonunu engeller.

Civanın Toksik ve Alerjik Etkileri:

Amalgamın içinde bulunan civanın toksik etkisini üçe ayırabiliriz.

1-Hastaya olan etkileri

a) Sistemik

- Toksik
- Alerjik

b) Lokal

- Amalgam Dövmesi
- Galvanik Akım

2- Dişhekimi ve personeline olan etkileri

- Akut
- Kronik

3-Ekotoksitesitesi

Civanın hastaya olan etkileri:

Civa alerjisinin belirtileri ağızda eritem, lichenoid reaksiyonlar, yanma ve başağrısı gibi semptomlardır. Amalgam dolgunun içindeki civa bir bileşim halindedir ve bir miktar civa buharı ve civa iyonları, diş fırçalama, sakız çiğneme ve korozyona bağlı olarak da açığa çıksa da bu miktar ağız boşluğundaki hava ve tükürükle elimine edilebilir.

Civanın vücudun herhangi bir yerinde alerjik reaksiyon yaratabilen miktarı tükürüğün koruyucu etkisi sebebiyle ancak çok yüksek konsantrasyonlarda ise etkili olabilir. Bu yüzden de civaya bağlı alerjik reaksiyonlar ağız kuruluşunda, kserostomide daha fazla görülebilir.

Civanın lokal etkileri:

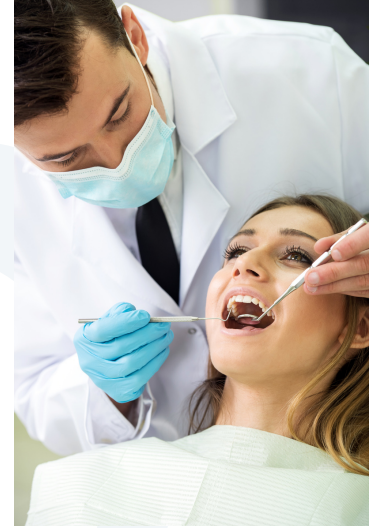
Amalgamın hastada yaratabileceği lokal etkiler; amalgam parçalarının yumuşak dokuların içine gömülmesi yani amalgam dövmesi (Tetoaj) olabilir. Açığa çıkan civa doku sıvısından kana ve böbreklere geçip idrarla atılır.

Dişhekimliği ve personeline olan etkileri:

Civa buharının solunması; Civanın lethal dozu 1-4g' dır. Civa bireylerde kanda, idrarda, tükürükte, saç ve tırnaklarda saptanabilir.

Akut civa intoksikasyonu genelde civa alınımında meydana gelebilir. Akut civa zehirlenmesi birkaç saat içinde kusma, bulantı, kanlı diyare, ishal ve kramp biçiminde karın ağrılarıyla başlar.

Çok yüksek buhar konsantrasyonunda akut intoksikasyon olasılığı mevcuttur, ancak dişhekiminin maruz kaldığı konsantrasyonlar sadece kronik zehirlenmelere neden olabilirler.

Kronik civa zehirlenmelerinin semptomları 1-30 yıl sonra da ortaya çıkabilirler. Kronik civa intoksikasyonunun nörolojik belirtileri; güçsüzlük, yorgunluk, uykusuzluk, kilo kaybı, iştahsızlık, gastrointestinal düzensizlikler, kaslarda titreme, kronik spazmlardır. Civa zehirlenmesinin ağız içi belirtileri; gingivitis, aşırı tükürük salgısı, metalik tat, dişlerde mobilite artışıdır.

Civa Hijyeninde Dikkat Edilecekler:

- Çalışma mekanı devamlı havalandırılmalı
- Civa kırılmaz, iyi kapanmış kutularda ve ısıdan uzak saklanmalı
- Civa ve amalgama çıplak elle dokunulmamalı
- Dökülen civa derhal temizlenmeli
- Civa ve amalgam için kullanılmış aletlerin ısıtılması önlenmeli
- Eski dolgunun sökülmesi ve dolgunun polisajında su spreyi ve aspiratör kullanılmalı
- Amalgamatörün vibrasyon yapan kısmı tamamen kapatılmış olmalı
- Isının artışı civanın buharlaşmasını arttırdığı için oda ısıtıcıları ve sterilizatör gibi ısı kaynakları civadan uzak tutulmalı

Sonuç:

Bilimsel çalışmalar göz önüne alındığında amalgamın iddia edildiği gibi herhangi bir ciddi hastalığa yol açmadığı ve günümüzde bu dolgu maddesinin civa hijyen kurallarına uymak koşuluyla güvenli bir şekilde kullanılabileceği ortadadır. Klinik araştırmalar sonucunda amalgam kadar ekonomik, uzun süre başarısı kanıtlanmış ve biyoyumlu bir restoratif madde bulunana kadar; hastalarımıza amalgamın güvenilir ve tehlikesiz bir restoratif madde olduğunu söyleyebilir ve kliniklerimizde güvenle kullanabiliriz.

Erken Dönem Ortodontik Tedavinin Önemi

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Kübra OLKUN

Her tedavide olduğu gibi ortodontik tedavide de erken teşhis çok önemlidir. İleri yaşlarda gördüğümüz ortodontik problemlerin çoğu erken çocukluk çağı döneminde başlayıp gittikçe şiddetlenmektedir. 6 yaştan itibaren her yıl düzenli yapılan ortodontik muayene oluşma potansiyeli olan ortodontik problemlerin farkedilip bir takım önlemler alınmasını sağlamaktadır. Örneğin erken süt dişi kaybı, çürük, doğuştan kaynaklı daimi diş eksiklikleri, parmak emme, dil itme gibi kötü alışkanlıklar, genetik faktörlerden kaynaklı alt çene ilerliliği gibi durumlarda hareketli veya sabit apareylerle tedavilere erken yaşlarda başlamak ilerde daha büyük problemlerin oluşmasının önünü kesmektedir.

Bununla birlikte kulak, burun, boğaz ile ilgili problemler de çocuklarda erken dönemlerde ağız solunumuna ve buna bağlı olarak da üst çene daralmasına ve yüz yapısının bozulmasına sebep olabilmektedir. Çocukların dengeli bir yüz ve çene yapısına, sağlıklı dişlere kavuşabilmesinde erken ortodontik tedavi es geçilmemelidir. Bu konuyla ilgili toplumumuzda farkındalık arttırılmalı ve aileler bilinçlendirilmelidir.

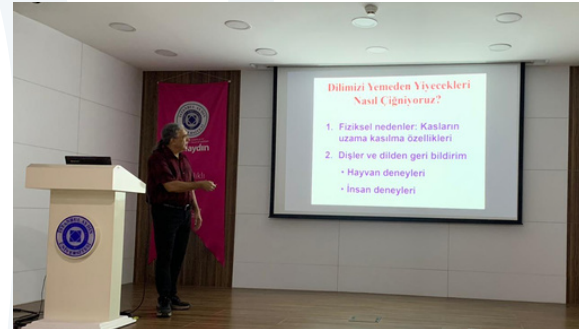
Üniversiteden Haberler

2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılı sonu değerlendirmelerini yapmak üzere 6 Haziran 2023 günü akademik kurul toplantısı yapıldı. Rektör yardımcılarımız Prof. Dr. Nuri Kuruoğlu ve Prof. Dr. Necmettin Maraşlı'nın katılımlarıyla gerçekleşen toplantıda, Dekanımız Prof. Dr. Mahir Günday, öğretim döneminde yapılan akademik ve idari faaliyet ve iyileştirmeler hakkında bilgi verdi.

Diş Hekimliği Fakültesi olarak Dekanımız Prof. Dr. Mahir Günday'ın doğum gününü pasta keserek kutladık. Hocamıza sağlıklı ve mutlu bir ömür dileriz.

Fakültemiz Temel Bilimler Bölümünden Prof. Dr. Kemal Sıtkı Türker, Aydın Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nde "Dilimizi Neden Yemeyiz?" adlı seminer verdi. Seminere ayrıca Temel Bilimler Bölümünden öğretim üyemiz Prof. Dr. Halit Hami Öz de katılım gösterdi.

Üniversiteden Haberler

Fakültemiz Temel Bilimler Bölümünden Dr. Öğr. Üyesi Hasan Değirmenci'nin Bilim Heyeti Üyesi olarak yer aldığı Bathonea Antik Kenti Kazısı ekibi, 14 Haziran 2023 günü, 2023 yılı kazılarının başlaması vesilesiyle Kazı Başkanı Prof. Dr. Şengül Aydıngün önderliğinde, kazılara desteklerini esirgemeyen Avcılar Kaymakamı Kemal İnan ve Avcılar Belediye Başkanı Turan Hançerli'ye bilgilendirme ziyaretinde bulundular.

Baştan **SONA**
Sağlık Burcu Sarıca

PROF. DR. MUSTAFA TEK
AĞIZ DIŞ VE ÇENE CERRAHİSİ UZMANI

**ÇENE EKLEMİ
RAHATSIZLIĞININ
TANI VE TEDAVİSİ**

**CNN
TÜRK**

16:45'TE
17 HAZİRAN CUMARTESİ

Fakültemiz Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi Ana Bilim Dalı'ndan Prof. Dr. Mustafa Tek, CNN Türk'te yayınlanan Baştan Sona Sağlık programına katılarak çene eklemi rahatsızlığının tanı ve tedavisi hakkında merak edilen sorulara cevap verdi.

Akademik Gündem

Fakültemiz Temel Tıp Bilimleri Anabilim Dalı öğretim üyesi **Prof. Dr. Öğr. Üyesi Kemal Sıtkı TÜRKER**'in "A reliability study on the cumulative averaging method for estimating effective stimulus time in vibration studies" ve "Estimating and minimizing movement artifacts in surface electromyogram" adlı makaleleri "Journal of Electromyography and Kinesiology" dergisinde yayınlanmıştır. Hocamızı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

Fakültemiz Çocuk Diş Hekimliği Anabilim Dalı öğretim üyesi **Dr. Öğr. Üyesi Elif Ece KALAOĞLU**'nun "Comparison of three different biomaterials used in in vitro molar apexification models" adlı makalesi "BMC Oral Health" dergisinde yayınlanmıştır. Hocamızı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

Fakültemiz Restoratif Diş Tedavisi Ana Bilim Dalı'ndan **Arş. Gör. Nursuna Büşra ÇETİNKAYA**'nın "Does bulk or laying in black 2 cavities affect micro leaks of composite resins?" başlıklı çalışması 1-3 Haziran 2023 tarihlerinde düzenlenen "7'th International Congress on Adhesive Dentistry (IAD)'de sözlü bildiri olarak sunulmuştur. Hocamızı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

Kurban
Bayramımız
kutlu olsun

Diş Hekimliği
Fakültesi

İSTANBUL
GELİŞİM
ÜNİVERSİTESİ

www.gelisim.edu.tr

<https://dishekimligi.gelisim.edu.tr/>

[igudishekimligi](https://www.instagram.com/igudishekimligi)